

ÖZET: Sağlık ve Sosyal Hizmetler Kolunda yetkili sendika olan Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası Eskişehir Şube Başkanlığının Üniversitenizde aynı hizmet kolunda faaliyette bulunan diğer sendikaların sendika işyeri temsilcilerinin mesai saati içerisinde sendikal faaliyette bulunamayacakları iddiasıyla sendikal faaliyette bulunan sendika işyeri temsilcileri hakkında gerekli işlemlerin yapılması talebine ilişkin yapılacak işleme esas Başkanlık görüşümüzün istenildiği ilgi yazı ve eki incelenmiştir. 09/04/2015-2449

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 23 üncü maddesinde; "İşyerlerinde 30 uncu madde uyarınca yapılan tespite göre kamu görevlilerinden en çok üye kaydetmiş sendika, işyeri sendika temsilcisi seçmeye yetkilidir. İşyerindeki kamu görevlisi sayısı 200'e kadar ise bir, 201-600 arasında ise en çok iki, 601-1000 arasında ise en çok üç, 1001-2000 arasında ise en çok dört, 2000'den fazla ise en çok beş işyeri sendika temsilcisi seçilebilir. Bu temsilcilerden biri ilgili sendika tarafından baştemsilci olarak görevlendirilebilir.

İşyeri sendika temsilcileri, işyerlerinde kamu görevlilerinin işveren veya işyeri ile ilgili sorunlarını dinlemek, ilgili yerlere iletmek ve kamu görevlileri ile işveren arasında iletişim sağlamak amacıyla işyerinden seçilir. İşyeri sendika temsilcileri bu görevlerini işyerinde, haftada dört saat olmak üzere yerine getirirler ve bu sürede izinli sayılırlar.

Bir işyerinde en çok üye kaydetmiş sendikanın dışında faaliyette bulunan sendikalar da, bu Kanun kapsamına giren sendikal faaliyetlerin yürütülmesi açısından koordinasyon görevini yürütmek üzere o işyerinden sendika işyeri temsilcisi belirleyebilirler.

Kamu işvereni, yönetim ve hizmetin işleyişini engellemeyecek biçimde sendika temsilcilerine çalışma saatleri içinde ve dışında görevlerini yapabilmeleri için imkânlar ölçüsünde kolaylıklar sağlar.hükmü yer almaktadır.

151 Nolu Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin Sözleşmenin "Kamu Görevlileri Örgütlerine Sağlanacak Kolaylıklar" başlıklı 6 ncı maddesinde; Kamu görevlilerinin tanınan örgütlerinin temsilcilerine, çalışma saatleri içinde veya dışında görevlerini çabuk ve etkin bir biçimde yerine getirmelerine olanak verecek şekilde kolaylıklar sağlanacaktır. Bu tür kolaylıkların sağlanması idarenin veya hizmetin etkin işleyişini engellemeyecektir. Bu kolaylıkların niteliği ve kapsamı, bu sözleşmenin 7'nci maddesinde belirtilen yöntemlere göre veya diğer uygun yöntemlerle belirlenecektir." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, 2002/17 sayılı Başbakanlık Genelgesinde; "4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun uygulanabilirliği, toplumsal uzlaşma ve demokrasi kültürünün geliştirilmesi ve çalışma barışının sürekliliğinin sağlanması açısından;

- Kamu görevlilerinin sendika ve üst kuruluş kurma, sendikalara üye olma, sendikal etkinliklerde bulunma yolundaki başvurularının engellenmemesi,
- Sendikaların kendilerini ve çalışmalarını tanıtıcı yayınlar yapma, toplantılar düzenleme, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde bulunmalarının kısıtlanıp, yasaklanmaması,
- Gerektiğinde sendika yöneticileri ile diyaloga girilerek, işbirliği yapılması, görüş ve önerilerinin alınması

hususlarında her düzeydeki kamu görevlilerince gereken duyarlılık ve kolaylık gösterilecektir." hükmü yer almaktadır.

4688 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında açıkça belirtildiği üzere; işyeri sendika temsilcilerine tanınan haftalık 4 saatlik izin "kamu görevlilerinin işveren veya işyeri ile

ilgili sorunlarını dinlemek, ilgili yerlere iletme ve kamu görevlileri ile işveren arasında iletişim sağlamak" amacıyla getirilmiştir. Sendika işyeri temsilcileri de dahil olmak üzere tüm sendika temsilcilerinin çalışma saatleri içinde ve dışında görevlerini yapabilmeleri için kolaylık sağlanmasına ilişkin hüküm ise aynı maddenin son fıkrasında düzenlenmiştir.

Bu itibarla, işyeri sendika temsilcilerine yukarıda zikredilen amaca uygun olarak verilecek haftalık 4 saatlik izinin dışında sendika işyeri temsilcileri de dahil tüm sendika temsilcilerine yönetim ve hizmetin işleyişini engellemeyecek biçimde çalışma saatleri içinde ve dışında görevlerini yapabilmeleri için imkânlar ölçüsünde kolaylıklar sağlanması Kanunun amir hükmüdür.

Diğer taraftan, adı geçen Sendikanın iddia ettiği üzere, işyeri sendika temsilcisi dışındaki sendika temsilcilerinin mesai saati içerisinde sendikal faaliyette bulunamayacaklarına ilişkin gerek ulusal mevzuatımızda gerekse taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerde engel bir hüküm bulunmamakla birlikte bilakis, teşvik edilmesi için hizmetin elverdiği ölçüde gerekli kolaylıklar sağlanmalıdır. Mesai saatleri içerisinde sendikal faaliyetlerde bulundukları gerekçesiyle sendika işyeri temsilcileri hakkında işlem tesis edilmesi gibi mevzuatımıza aykırı ve sendikal örgütlenme ile sendikal faaliyetlerin kamu idaresince engellenmesi anlamına gelebilecek faaliyet, tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekmektedir.

